

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БУШУУЛУ МИТИНГ

Жамауат ырахатлыкь ючюн жан берип, ёмюрлюкге атлам этгендиле

Тюнене Нальчикде милициячылары скверинде бушуулу митинг болганды. Ол Право низамны саклаучу органланы ишчи борчларын толтурган кезиуде аманлыкьчылары кьолларындан жоюлган келечилерин эсериуно кюнюне аталып, хар жылдан да бардырылады. Анга ёлген полициячылары жууукьлары, власть органланы, жамауат организациялары келечилери, ич ишле органланы эм Афганистанда урушну ветеранлары да кьатышхандыла.

Митингни ача, ич ишле министр полицияны генерал-лейтенанты Игорь Ромашкин 12 жыл мындан алгьа бандитле Нальчикге чабыуулукь этгенде, право

низамны саклаучу органланы келечилери, республикада мамырлыкьны саклай, жанларын аямагьанларын айтханды. «Биз бюгон аланы хурметлерин керюрге жыйылганбыз. Аланы атлары, жигитликери да ёмюрлеге сакьланьрыкьдыла. Кьабарты-Малкьаргьа сынаулагьа кеп кере тезерге тюшгенди, алай не заманда да ич ишле органланы келечилери республиканы халкьыны кьоркьуусулугьун, тынчлыкьтын сакьлауда ал сатырда болгьандыла», - дегенди эмда жыйылганланы ишчи борчларын толтурган кезиуде ёлтюрюлген полициячылары бир минут шумсуз туруп эсгерирге чакьыргьанды.

Экстремизмге кьажуа министр Залим Каширов а 12 жыл мындан алгьа 2005 жылда 13-14 октябрьде Нальчикде административ объектлеге бла право низамны сакьлаучу органланы межаларына этилген чабыуулукьда кеслери антларын толтура, мамырлыкьны

сакьлай 35 полициячы ёлтюрюлген, кепле жаралы болгьанларын эсертгенди. «Алай ол кьыйынлыкьдан, жарсыугьа, бирле дерсле алмагьандыла. Ол бушуулу кюнледен сора республикада атышыула, чачдырыула башлангьандыла, алада уа полициячыла, мамыр адамла, ол санда дин, культура кьулукьчула да жоюлгьандыла», - дегенди.

Болсада власть органла, право низамны сакьлаучула толтурган жумушлары хайырындан хал торленгенди. Бюгонлюкде Кьабарты-Малкьарда мамырлыкь, тынчлыкь тохташхандыла. «Ол а полициячыларыбызны жигитликлерини, кишиликлерини хайырындан болгьанды. Ала мамырлыкь ючюн жанларын берип, ёмюрлюкге атлам этгендиле», - дегенди министр.

Бушуулу митингде Елена Букина да селешгенди. Аны жашы Анатолий да бандитлени кьолларындан жоюлгьанды.

Ол РФ-ни Президентини Указына тийшиликде Кишиликни орденине тийишли керюлгенди. Елена, заман озгьанлыкьгьа, бушууну ачылыкьгы унутулмагьанын, сабийле ёксозлей кьалгьанларын айтханды. Ол кеси да 2005 жылда 13 октябрьде ич ишле органланы 2-чи белюмюнде ишде болгьан эди. «Атышыу башлангьанда, юрениуле баргьан сунган эдик. Алай чабыуулукь этилгенин ангьлагьаныбызда, кьоркьмагьанбыз, коллегаларыбыз бизге болушурукьларына толу ийнанып эдик», - дегенди эмда шендюю полициячылары кертичилик бла кьулукь этерлерин, сабийлерине, ата-аналарына сакь болуларын тилегенди.

Митингде КьМР-ни Парламентинде Жаш тёлю палатаны башчысы Ахмед Коготьжев да селешгенди. Ол а, жаш адамланы аманлыкькьы кьауумлагьа тартыргьа керешген ишле бюгон да тохтамагьанларын белгилеп, сакь болургьа, аманлыкьчылары селзлерине ийнанмазгьа чакьыргьанды.

Ёлтюрюлген полициячылары хурметине дин адетте да бардырылгьандыла. КьМР-ни Муслиманларыны дин управлениясыны башчысыны кьулугьун толтурган Алим Сижажев, дууа тутдуруп, Аллахдан мындан ары бир жерде да быллай кьыйынлыкь болмазын тилегенди. Республиканы килисаларыны благочинный Валентин Бобылёв да христиан тереле бардыргьанды.

Ызы бла жыйылганла эсертмеге полле салгьандыла. Митингде КьМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы Мухамед Кодзоков, Парламентини спикерини орунбасары Михаил Афшагов, республиканы прокурору Олег Жариков эм башхала да кьатышхандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Партия проект

«Искож» айбат бет аллыкьды

РФ-ни Кьырал Думасыны депутаты, «Городская среда» проектни КьМР-де тамамлау ючюн жууаплы болган Ададьби Шхагошев «Искож» микрорайонда жашагьанла бла тюбешенди эмда «Единая Россия» партианы башламчылыкьгы бла толтурулган проект Нальчикде жашауда кьалай бардырылгьаны бла шагьарей болгьанды.

Аны бу жолоучулукьда республиканы ара шахарыны администрациясыны эмда подряд организациялары келечилери ашыргьандыла. Депутат Ашуров эм Неделин орамлада кеп кьатлы юйлени арбазларын жангыртуу кьалай баргьанын кергенди, микрорайонда жашагьанла бла тюбешип, аланы сорууларына жууапла бергенди.

Бюгонлюкде уа арбазда асфальт алышынганды, бордюрла орнатылгьандыла, машиналары салырга жерле кьуралгьандыла, кьарт, ауруулу терекле кертилгенди, башха ишле толтурулгьандыла. Кеп жумушла тамамланганлыкьгьа, кеп кьатлы юйледе жашагьанла алагьа барысы да бирча ыразы болмагьандыла. Депутат бла селешгенледен бирлери машиналары салырга жерле жетишмегенлерине тарыкьгьандыла, башхалары уа тереклени, сабийле ойнарга майданлары кепейтирге кереклисин айтхандыла. Ададьби Шхагошев даулашны кертиру, ангылатыу жаны бла мадарла этгенди.

«Городская среда» партия проект Нальчикде тири толтурулгьанын кергенди. Жангыртуу ишле башланган кезиуде халны бла шендюю болумну тенгешдирген да кьыйынды. Алай адамланы оюмлары тирилюкь керекди. Проектни толтурганда жамауат бла байламлыкьгьа кьурау бек магьаналыды. Биз кьурулуш ишлени бардыргьанда инсанларыбызны излемлерин билдирге, аланы сакьларгьа борчлубуз, - дегенди Шхагошев.

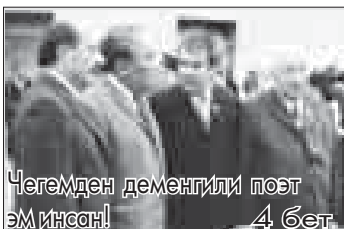
«Городская среда» партия проектни чеклеринде Нальчикде 68 арбаз тапландырылады, эки майданда жангыртуу ишле толтуруладыла. Бу жумушлагьа 170 миллион сом белюнгенди.

Владилен ПЕЧОНОВ.

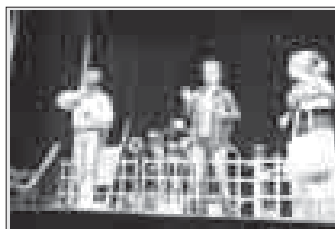
«Кавказгьа мамырлыкь» чеклерин кенгертеди

3 бет

Чегемден деменгиле пост эм инсан! 4 бет

Жангы кезиуон жарыкь оюн эмда аслам кьараучу бла башлапанды

5 бет

Унутмау

Эсгергендиге, жигитликлерине
баш урзандыла

Тюнене Тырнауузда право нызамны сакълаучу органлада къуллукъ борчларын толтурган кезиуде ёлгенлени эсгергендиге. Бушуулу митинг Эсгерюню майда-нында бардырылганды. Анга район эмда шахар администрациялары, Россейни Ич ишле министрствосу Элбрус районда бёлюмюню, тюрлю-тюрлю организациялары бла учреждениялары келечилери, Тырнауузну школларыны окъуучулары къатышандыла.

«Биз бюгюн республикада мамырлыкъны бла ырахатлыкъны къоруулай жан бергенлени эсгеребиз, - дегенди Элбрус муниципал районну администрациясыны башчысы Залиханлы Къаншаубий, жыйылганды алларында сёлеше. - Жарыууга, 2005 жылда болганды

къауғаланы хаталары мамыр адамлага да жетгендиге. Аллай зат энди болмаз ючюн, власть органла, право нызамны сакълаучу структурала, жамауат биригиуде да, кючлерин бирикдирип, экстремизм бла байламлы не тюрлю ишни да жолун кесерге, жаш адамлары бир бирлери бла сёлеширге, культура байламлыкъла жюрютурге, бирге ишлерге, башхалага хурмет эте билерге юйретирге керекбиз. Жаш тёлю кесине, къыралга да ышанырга тийишлиди.

Кюч структуралада къуллукъ этгенлени юслеринден айтханда уа, бюгюнлюкте да ала, жашауларына къорктуу тыоше да, антларына кертчилей къаллыкъдыла, жамауаты криминалдан, терроризмден да къоруулаялыкъдыла. Ала

бизни тутхучу айнуубузну бла ырахатлыкъбызны къалкыандыла. Аны ючюн биз алага жюрек ыразылыкъбызны билдиребиз, ыспас этебиз.

Россейни МВД-сыны Элбрус районда бёлюмюню таматасы Батталаны Муслим а ич органлада ишлегенле районну жамауаты тынч-ырахат жашау этер ючюн къолдан келгенни аямагандыларын белгилегенди. Мындан ары да алай боллугъуна ышандырганды.

Митингде дагыда Элбрус районда право нызамны

сакълаучу органлары Ветеранларыны советини таматасыны орунбасары Байкъазылы Назир да сёлешгенди.

Ахырында барысы да, бир минутну шош сөөлип, ёлгенлени эсгергендиге. Ол кезиуде кёкге она бла акъ шарла учурулгандыла. Ызы бла майдада орналган эсгертмеге голле салынгандыла.

Алиса ТАРИМ, Элбрус муниципал районну жер-жерли администрациясыны пресс-службасыны башчысы. Суратланы **ХАДЖИЛАНЫ Жамал** алганды.

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Кёпле кёз жашларын тыялмай эдиле

Тюнене Къырал концерт залда «Долгая дорога к миру» деген документли фильми презентациясы болганды. Экстремизмге къажау министр Залим Кашироквону айтханына кёре, ол Терроризмге къажау комитетни башламчылыкъы бла алдырылганды эмда Къабарты-Малкъарда бу къужур ниетле къалай жыйылгандыларыны, алага къажау мадарлары юслеринден айтылады.

- Тюбешиледе, жыйылула бирле терактланы, Нальчикде 2005 жылда этилген чабыуулукъну унутурга керекди, дейдиле. Алай биз мамыр жашауубузну сакълаган жигитлени атларын эсибизде тутарга борчлубуз. Фильмни баш мурауты уа быллай къыйынлыкъла бир заманда да къайтарилмазча этерге, дегенди.

Кертсин айтханда, фильме къарангын тынч тюрлюдю. Кезиуден-кезиуде уа залда олтурган тишириулары жиямсыраганды тауушлары эшитиле эдиле, кинодан сора аладан кёплери кёз жашларын букъду-ралмай эдиле. Анда террористлени къауумна тыошен адамлары къадарларыны юслеринден айтылады,

бандитлени къолларындан жоюлган полициячылары жууукълары бла ушакъла да бардыла.

Авторла айтхандырыча, экстремист ниетлени республикага Жууукъ Востокну къырралларында ислам вузлада окъуган жерлешлерибиз келтиргендиге. Аланы арасында уа Анзор Астемиров да бар эди. 2005 жылда Нальчикде административ мекамлага бла право нызамны сакълаучу органлары объектлерине чабыуулукъга башчылыкъны да ол этгенди.

Аны сылтауларыны юслеринден оюмла кёп тюрлюдю. Ары дери уа тыш къыраллада Кавказда болганды атышулары миллиет жалынчакъсыз ючюн къазау-атынча кёрюзюрге юреш-

гендиге, алай Нальчикде къыйынлыкъ адамлыкъга къажау акция болганына ала окъуна жендиргендиге.

2005 жылдан бери уа бандитлени къолларындан право нызамны сакълаучу органлары кёп келечилери жоюлгандыла. Кинода аланы жууукълары бла ушакъла да бардыла. Бютюнда Россейни Жигити Анатолий Кяровну атасы эм анасы бла интервью жюреклене къыйнаганды. Солтан Кяров ол бушууга дагыда тутууду да къошулганы аны ауруулу этгенин, ол бюгюн да тынчылыкъ табалмаганын айта эди. Болсада ахырында мамырлыкъга, тынчылыкъга чакырырга къаруу тапханды.

Бандитлени къолларындан журналист Гекиланы Казбек, Къабарты-Малкъар къырал аграр университетни ректору Борис Жеруков, республиканы муфтийи Анас Пшихачев, УФСИН-ни къуллукъчулары, предпринимательде да жоюлгандыла. Алай бандитле кеслери да этген аманлыкъ-

ларына тюбегендиге.

Сёз бюгюнлюкте Сирияде, Востокну баша къырралларында террорист организациялары къауумларында уруш этген жерлешлерибизни юслеринден да барды - ала уа, тюрлю-тюрлю шартлага кёре, эки жюзге жууукъдула.

Фильмни салгандыла Къабарты-Малкъарга экстремизмни, терроризмни ниетлери къалай келгенлени, аманлыкъчылары къауумларына жаш адамлары чакырыу къалай къуралганыны юслеринден терен тинтеуе бардыргандыла дегер боллукъду. Бюгюнлюкте уа республикада ол къужур ишлеге къажау сынау жыйышдырылганды, власть органла, право нызамны сакълаучула да болумну контрольда тутдыла, Къабарты-Малкъарда мамырлыкъны, тынчылыкъны сакълау жаны бла битеу мадарла этиледиге, деп чертиледи ахырында.

ТОКЪЛАНЫ Фатима.

Кечмеу

Тенглерини
дертлерин
алгандыла

2016 жылда 9 октябрьде кеслерини иши борчларын толтурган кезиуде жол-патруль службаны инспекторлары **Альберт Керимов** бла **Владимир Мишков** аманлыкъчылары къолларындан жоюлгандыла. Ингирде ючно жарымында экипаж Прохладный шахарда Пролетарская эм Гагарин орамла бирге къошулган жерде къуллукъ этгендиге. Ол кезиуде аланы къатында машина тохтаганды. Аны ичинде тёрт адам болганды. Аладан экиси чартлап чыгып, полициячылага от ачхандыла. Инспекторла ауур жарала алып, алайда ауушхандыла.

Коллегаларын ёлтюркен малгунлары тохташдырыу, аланы жууапха тартуу право нызамны сакълаучула баш борча айланганды. Бу иште уа республикада Ич ишле министрствону битеу къуллукъчулары да къатышхандыла.

Альберт Керимов 1973 жылда тууганды, полицияда уа 2002 жылдан бери къуллукъ эте эди. Владимир Мишков 1976 жылда тууганды, ол право нызамны сакълаучу органлага 1993 жылда келген эди. Офицерле экиси да профессионал билимлери, коллегаларына сакълыкълары, иш кёллюкълери бла атларын айтдыргандыла. Аланы нёгерлери жашланы ариу сёзле бла сагъынадыла, ала не заманда да болушлукъга келирге хазыр болгандыларын айтадыла.

Аланы юй бийчелери баш иесиз, сабийлери уа ёксюз къалгандыла. Альберт Керимов а ючюно сабийин кёрмегенди. 2016 жылда 13 октябрьде оператив-излеу жумушлары кезиуде право нызамны сакълаучу органлары келечилери ингирде 21 сагъатда Чегем районну Янкой элини тийресинде излеуде болганды «ВАЗ-2110» машинаны тапхандыла.

Аны аллында кюн транспортну иеси полицияга ол танымаганды тёртеулен, керохха ушаганды зат бла къоркытуу, машинасын алып кетгенлени тарыкыганды. «ВАЗ-ны» тохтахан кезиуде аны ичиндегиле полициячылага атырып башагандыла. Право нызамны сакълаучула, бузукъчулага от ачып, аланы алайда ёлтюргендиге.

Арта белгиле болгандыча, машинада ючеулен болгандыде полициячылары ёлтюркенлерине ишлекке изленген аманлыкъчыла эдиле, ол санда банданы башчысы да. Атышу барганды жерде гранатла, окъла, сауутла табылгандыла.

Россей Федерацияны Президенти Владимир Путин 2017 жылда 22 майда РФ-ни МВД-сыны «Прохладненский» муниципалитетле аралы бёлюмюню жол-патруль службасыны инспекторлары Альберт Керимову бла Владимир Мишковну бийик даражалы къырал саугъага - Кишиликни орденине - тийишли кёрюно (ёлгенден сора) юсюнден Указга къол салганды. 2017 жылда 13 сентябрьде уа КъМР-де МВД-да бардырылган оператив кенгешде республиканы ич ишле министри полицияны генерал-лейтенанты Игорь Ромашкин къырал саугъаны офицерлени юй бийчелерине берген эди.

ТИКАЛАНЫ Фатима
хазырлаганды.

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Ата-аналаны сорууларына федерал кьуллукъчудан жууапла

17 октябрьде Билим бериуде бла илмуда надзор жаны бла федерал службаны башчысы Сергей Кравцов ата-анала бла битеуроссей тюбешу бардырылды. Аны кезиунде ол кеси, Рособнадзорну специалистлери да 2018 жылда ЕГЭ-ни бла ГИА-ны кьурау эмда бардырыу, билим бериуну качественсун тинтиуну эсеплери бла байламлы соруулагъа жууапла берликдиле.

Тюбешу «Россия сегодня» МИА-ны Халкъла аралы мультимедиялы пресса арасыны Президент залында ётерикди. Анга регионланы тюзюнлей кьошаргъа белгиленеди. Соруула алынып башлангандыла: электрон почта бла (ege@obrnadzor.gov.ru); Рособнадзорну социал сетини бетини юсю бла.

Соруулары жазып неда видеогъа айтып жиберирге боллукъду.

Аланы бек магъаналыларына бла сейирлерине жууапла тюбешуно кезиунде берилдикдиле. Ол Москва заман бла 11:00 сагъатда башлангырылды. Адреси: Зубовский бульвар, 4-чю номерли юй.

Залина МИЗОВА,
КЪМР-ни Билим бериу, илму эмда жаш тёлуюно ишлери жаны бла министерствосуну пресс-службасыны башчысы.

Конференция

«Кавказгъа мамырлыкъ» чеклерин кенгертеди

Кёп болмай КЪМКЪУ-гъа Юг федерал университетни келечилери регионла аралы конференция бардырырга келгендиле. Ол студентлени, илму, фахмулу жаш тёлуюно «Кавказгъа мамырлыкъ» деген фестивалларыны чеклеринде бардырылады. Аны магъанасы мил-

Ростовдан келген кьонакылагъа университетни арбазында кьууан халда жырла, тепсеуле эмда татлы ашарыкыла бла тюбегендиле. Аланы алгышлай, КЪМКЪУ-ну юйретуи эм социал вопросла жаны бла проректору Аюес Кумыков: «Сиз университет юбилейин белгилеген кюнледе кел-

бла ксенофобия бек уллу кьоркьуу салганларын, ол шартха бютюнда Юг округда аслам эс бурурга тийишлисин айтханды. «Бизни борчубуз жаш тёлую бирси миллетлени адетлерин, адеп-къылыкларыны танытыргъады эмда арада шухлукъ, ырахатлыкъ сакъланырча этерге. Студентле быллай кюнледе бир бизнери бла тюбеселе, ишлеселе, ол аланы бютюн иги бирикдиреди», - дегенди Асланов.

ЮФУ-ну социолог эм регионведение институтуну таматасы, кенгешни модератору Антон Сериков жыйылыгъа кьатышханланы форумну программасы бла шагъырей этгенди. Ол университетни бла КЪМКЪУ-ну студентлери, темаларына кёре секциялагъа юлешинип, докладла окуррукъдула, «тёгерек столлагъа», кёрмючлеге кьатышырыкыдыла, деп билдиргенди.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

летлени араларында шухлукъну, мамырлыкыны кючлергеи эмда байламлыкыны кьурау жаны бла кьырал политиканы айнытыргъады. Фестивальны чеклеринде «Биз бирбиз» деген чакырыу бла автопробег да ётерикди. Андан сора да, илму-тинтиу эмда проектлени кьоруулау ишле, конференцияла да бардырылды.

генсиз. Ол себепден барыгызыны да байрамгъа чакъырама. Фестивальгъа уа жетишимле эм кён жылланы бардырылырын тежейме», - дегенди.

Юг федерал округну социал эм жаш тёлую политика жаны бла департаментини таматасы Яков Асланов жыйылганлагъа фестивалыны юсюнден хапар айтханды. Бюгюнлюкде Россейде терроризм

МАДАР

Социал объектлени бир-бирлерине жылыу келгенди

Бу кюнле сууукъ болганлары ючюн Нальчикде магъаналы социал объектлени – школаны, сабий садланы эмда больницаланы башчылары ол объектлеге жылыу жиберип башлагъыз деп, Нальчикде жылыу бла жалчытуу компаниягъа сёлешгендиле. Алай бла, экинчи октябрьде окъуна бу жаны бла мадар этилип тебирегенди. Бюгюнлюкге сагъынылган учрежденияланы кьайсылларына жылыу жиберирге онг бар эсе да, ол тапдырылады, деп билдиргендиле шахарны администрациясыны пресс-службасындан. Кюз арты-кыш кезиуде ишлеген котельнялагъа кьошулган объектлеге уа ала ишлеп башлагъанларындан сора жиберилдикди жылыу.

Жылыу бериу кезиу беш кюнню ичинде хауаны орталыкъ температурасы сегиз градусдан аз болуп турса эмда республиканы Правительство, шахарны администрациясы тийишли бегимле чыгъарсала, алай башлангырыкыды.

Сюзюу

Электрокюнню асламыракъ чыгъаруу амалланы юсюнден баргъанды сёз

КЪМР-ни Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла кьырал комитетинде «РусГидро» компанияны Къабарты-Малкъарда бёлуюно башчылары бла тюбешу болгъанды. Сёз анда республиканы тийресинде ишлеген гидроэлектростанцияда токну кёбюрек чыгъаруу амалларыны юсюнден баргъанды, деп билдиргендиле комитетни пресс-службасындан. Жыйылыуда дагъыда быйыл электрокюнню

чыгъаруу жаны бла кёрюмдюлени жалчытуу, станциялада энергетика оборудованианы жангыртуу вопросла да сюзюлгендиле.

Тюбешууде айтылганнга кёре, сагъынылган ГЭС-леде быйыл августу ахырына дери кён кьалмай 380 миллион киловатт-сагъат ток чыгъарылганды. Озгъан жылны бу кезиуде бла тенгешдиргенде, ёсюм 3,4 процент болгъанды.

Бизни корр.

Шимал Кавказ кюн сайын

Оноучу кадрла хазырлау

«Билим бериуде оноучу кадрланы хазырлау» программасына кёре, РФ-ни Президентинде Халкъ молкноу бла кьырал службаны россей академиясында кезиуде курсла башлангандыла. Алада базиреуле эмда орта профессионал билим берген учрежденияланы директорлары бла аланы орунбасарлары усталыкларыны ёсдюрлюкдиле. Алага бир-бир организацияланы ишлеринде болган проблемалагъа кёре проектле жарашдырырга эмда аланы кьорууларгъа тошерикди. Ахырында преподавательле бла эскертле багъа бирчикдиле.

Курслагъа жүрюген жангы кьауумда Къабарты-Малкъарны, Къарачай-Черкесни, Ингушетияны, Дагъыстанны бла Чеченни билим бериу учрежденияларындан 39 адам боллукъду.

Халкъ чыгъармачылыкыны байрамы

Грозныйде Шимал Кавказны халкларыны миллет чыгъармачылыкларыны «Мир в радуге культуры» деген регионла аралы фестивали болгъанды. Анда кьолдан усталаны ишлеринде кьуралган кёрмюч-ярмарка байрамны жасаганды, фахмулула мастер-классла бардыргандыла. Ахырында уа уллу концерт болгъанды.

Юг Кореядан бизнесменле Ставропольеге эс бургъандыла

Ала крайны экономикасына ахча кьошумчулукъ этерге базиреула, жарашдырыуучу предпритиялагъа сейирлери уллуду. Восток Азиядан келген кьонакыла эл мюлк продукцияны жарашдырырча жерле сайларыкыдыла. Ол себепден аланы бек алгъа Ставропольени индустриялы паркларына элтирикдиле.

Кьурау комитет кенгешгенди

Магасда Шимал Кавказны басма оргналарыны 5-чи форумларыны кьурау комитетини жыйылыу болгъанды. Аны ача, Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров бу жыйылыуно баш мураты басманы болушлугъу бла Кавказны иги жаны бла атын айтдырыуду, деп чертгенди.

Форумгъа кьатышханла бек алгъа аны концепциясын сюзгендиле эмда анга поэтиуде кийриуну юсюнден оюмларын айтхандыла. Кьурау комитет ишни бардырыу, техника бла жалчытуу жаны бла жууапплы болганланы тохташдырганды, жыйылыула бардырылыкъ объектлени кьабыл кёргенди, экскурсия программаланы да сюзгенди.

Регионну энчи программагъа кьошарыкыдыла

Туризм жаны бла федерал агентство (Ростуризм) Шимал Кавказны энчи макрорегионну «2019-2025 жыллада туризмни айнытууну» федерал целевой программасына кьошарыкыды. Аны юсюнден Грозныйде «Российский Кавказ» форумда ТАСС-ха Ростуризмни башчысы Олег Сафонов айтханды.

Ол жангы программаны концепциясыны проект жарашдырыла тургъаны, ары Шимал Кавказ энчи макрорегионна кьошулганын да айтханды. «Биз бирге Кавказда жашаган халкылары культуралары, адеп-тёрелерин эмда кён башха сейир затларыны ачыкълалыкыбыз», - дегенди ол.

Хар элли кьой союуу башха

Кьойну союу жарашдырыу, татыулу хычинле этиу, кьобузну уста согууу жаны бла эмда кён башха эришиуде кьуралгандыла Къарачай-Черкесни 25-жылгыны байрамында. Ол кюн 25 кьойну боюну тартылганды. Аланы сойгъандан сора да, юлшоше эте билирге да керек эди. Хорлагъанла ахча саугъа кьоллу болгандыла. Артда кьурманлыкъ кьойланы этлерин кён сабийли эмда кьарыусуз юйорлеге юлешгендиле.

Кими –аскерге, кими – урунургъа
Волгоград областда кюз артында аскерге 2 мингден аслам адам алынырыкыды. Аланы жарымы Юг аскер округда кьулукъ этерикдиле. Аны юсюнден регионну аскер комиссары Андрей Летунов «Интерфакс-Юг» агентствогъа билдиргенди.

Ол айтханнга кёре, орта профессионал билими болган 44, бийик билими да 85 адам контракт бла кьулукъ этерикдиле. Онбешиси президент полкга сайлангандыла, 11 адам а граждан службада кьалырга сюйгенлерин билдиргендиле.

Информагентстволаны билдирулерине кёре
ТЕКУЛАНЫ Хауа хазырлагъанды.

КЪУЛИЙЛАНЫ КЪАЙСЫН ТУУГЪАНЛЫ 100-ЖЫЛЛЫГЫНА

Чегемден деменгили поэт эм инсан!

Къулийланы Къайсын тууганлы 100 жыл толганы бла байламлы къууанчлы ишлеге республикада, андан тышында да хазырланадыла. Анга аталып магъаналы тюбешиле, адабият окъуула, презентацияла къураладыла. Кёп болмай а Къазахстанда аты айтылган жазуучу, жамауат-политика къуллукчу, «Абай» халкъла аралы клубну президенти, «Аманат» литература журналны советини председатели Роллан Сейсенбаев закийни хурметине «Умели люди сеять хлеб»

деген китап чыгарганды.

Бу кюнледе Сейсенбаев Къабарты-Малкъаргъа къонакъгъа келликди. Къулий улу тууганлы 100 жыл толганына аталып университетде бардырыллык халкъла аралы илму-практика конференциягъа къатышырыкъды.

Къазахлы къарындашыбыз Къайсынны таныгъаны себепли энчи эсериулерин, сагъышларын алгъадан окъуна жазып жибергенди. Шубхлукъну жылыуундан, таза сезимледен жаратылган ол магъаналы тизгинле бла окъуучуларыбызны да шагъырей этерге сюебиз.

Къулийланы Къайсын, Давид Кугульгинов, Мустай Карим, Расул Гамзатов.

Москвада Герцен атлы орамда Литераторланы Ара Юйюнден кече ортасында тёртеулен чыгып «Москва» къонакъ юй таба тебиргендиле. Аланы кёллери жарыкъ эди, ашыкъмай атлай эдиле. Сабырлылыклары, кеслерин тутта билгенликлери мени жүрегимде ол акъсакъалга уялу хурметни туудурганды. Малкъарлы Къулийланы Къайсын, башкъортлу Мустай Карим, къалмукълу Давид Кугульгинов, ааврлы Расул Гамзатов. Жыйырманчы ёмюрно деменгили поэтлери. Ёйюнюлукде ала бизни бир-

бла жашагъандыла. Поэтлени назмулары бийик сезимлени бла сагъышланы дунияларына ачылган терезелеча болгъандыла. Аланы макъамлары бизни жүрегимизге сингип къалгъандыла. Къайсынны кёлю уа бек назик эди. Мен аны кёрюочу эдим. Кертиди, терк-терк тюбешмегенбиз. Москвада, Ленинградда, Алма-Атада, Ереванда, Махачкъалада, Нальчикде уа бир заманда да угъай.

Поэтни аны Ата журтунда кёрюрге, сезерге тийишлиди: аны таула бла талала арасында солугъанын, жерлешлери

глигине тийишлисича эс бурмагъанлары бек къыйнайды. Жюрек отубуз, тамырларыбызда къаныбыз – была барысы да биз унутхан тюрк дуниядан къалган затладыла. Аны юсюнден биз жалаанда керти шубхларыбызны арасында айтыучу эдик. Болгъандыла аллай заманла да...

Къайсынны Алма-Атада биринчи кере кёргимде анга 56 жыл бола эди, манга уа – 27. Ол заманда Къулий улу – аты дуниягъа белгиле поэт. Закий кишилиги болган шайыр эди. Ол аны къанында эди. 1944 жылда малкъарлы назмуучу, полевой госпитальдан чыкъганлай, ачы хапарны эшитгенди: аны халкъы, таулула, туугъан жерлеринден Къазахстанга бла Къыргызгъа кёчюрюлгенлерини юсюнден. Жыйырма жетижыллык десантчы, таякъгъа таянып, кесини адамлары бла бирге сюрюнгге кетгенди. Чынты азаматны къадарны сынаулары бюгалмагъандыла.

Къулийланы Къайсын шубхлукъну жүрютте билгенди эмда ол сезимни тазалай сакълаялганладанды. Пушкинни, Лермонтовну, Блокну, Низамини, Рудакини, Твардовскийни кёлден окъугъанды. Биз, жаш адамла, аны эсине сейир окъуна этиуочу эдик. Ол бийик сагъышла бла жашагъанды. Аны хар адамгъа, хар халкъгъа шубхлукъ сезими улуу болгъанды. Бизни жүрегимизде сыйынган адамлыкны хорлар кюч жокъду, дей эди поэт. Аны дерслери бююн да эсибиздедиле.

Закий ариу сёлеше билген-

ди, энчи макъам, жылыулыкъ бла. Ол дунияны поэтлерин бек багъалагъанладанды, аланы туугъан къарындашларынча суйгенди. Ол манга айтхылыкъ къазахлы назмуучу эм акъылман Абайны юсюнден да айта эди: «Оруслауагъа Пушкин, инглизилеге Шекспир эм багъалы жазуучула эселе, Абай а къазахлылагъа аламча алайды».

- Тюрк тиллени араларында малкъар тил сакъланганды бек тазалай, - дей эди ол ишексиз. Биз, даулашыргъа суймей, тынгылай эдик. Шаркъда таматаны аузуна чапхан тёре жокъду. Къайсын а жютю къарап, былай къошар эди:

- Менде половчуланы гремклие жарашдырган грамматикасыны фотокопиясы барды.

Биз биягъы тынгылай эдик. «О-о, къаллай бир ёмюр озгъанды андан бери», - деп сагъышлана. Шартланы кючлери уллуду. Къайсын а, ышарып, бизге Минги тауну ёхтем къушуча къарар эди.

Къулий улу назмуларыни ниет тазалыклары сейирсиндирирча болумду. Аны тизгинлерин окъусанг, жанынг бийикликке итнеди. Чегемден Къайсын – деменгили поэт эм инсан!

*Жашау, не керекди санга?
Гюл бол дединг да, гюл болдум.
Жашау, не керекди санга?
Темир бол дединг да, болдум.*

*Жашау, не керекди санга?
Ташча тёз дединг да, тёздюм.
Жашау, не керекди санга?
Къууан дединг да, къууандым.*

Къайсын аганы сёзлери бизге ышаннгылы таянчакъ болгъандыла. 1983 жылны кюз артында мен аны бла СССРни Литфондуну арбазында тюбешгенме. Ол ауруп эди, къарыууз болганы билине. Алай жаны кючлю, къарамы жарыкъ, оюмлары жютю болгъандыла.

- Кёп эшитгенме къазахлы поэт Шакаримни юсюнден. Аны юсюнден «Литературная газетада» сени статьянгдан да билгенме. Аламат материал, дейди тюбегенибизде закий, мени кычакълай. – Ата-бабаларыбызны, Ата журтубузну намыслары ючюн ёртеннге кир! Бир затдан къоркъма. Ёлюмден да букъма, Роллан. Къоркъакълыкъ айыпды, намыссызлыкъды. Жалаанда кертини жаз! Жалаанда кертини. Андан сора жукъ да угъай... дейди да, сагъышлы тынгылайды. – Алим Пшемахович Кешоковча барам. Шубхума. Эрттен бери кёрюшмегенбиз. Сёлеширге керекди... Сау бол. Сау къал, Роллан...

Андан сора мен Къайсын аганы кёрмегенме.

**Къазахстан, Семей шахар.
2017 жыл 10 октябрь.**

гебизге туюлдоле. Аланы киши алышындыралмаз, ала энди кеслерини назмуларын да окъумазла. Алай биз а тизгинлерин, сёзлерин, огъурлу сифатларын эсибизден кетерлик туюлдоле.

Бу тёрт инсанни чыгармачылыклары – сау поэтика ёмюрю. Ол къыралны бусагъатдагы поэзиясыны къуралуууна улуу себеплик этгенди. Быланы назмуларында Ата журтну сыфаты уа энчи тёр жердеди. Шайырладан хар бири кеси алыны халкъ поэт болурча ёсе баргъанын да белгилерге сюе. Тынгысыз кёзден, энчи жылыу, чексиз ышаныу бла къарыгъандыла ала къыралларына, Ата журтларына. Ёз жерлерини халкъ-эпика от жагъасын, кертичи уланлача, сакълап. Адам улуну миллет, дин, класс жаны бла келишмеулюгюне да къараманлай, ала дунияны бла инсанни бирлигине ийнангандыла. Аны хар бири халкъны эм битеу да адам улуну жарсыуларына къайгырыу

бла къалай сёлешенин, ызы бла, барысындан да айырылып, къарангы кечеге кетип, тасхалы, ауаналы дунияда жангылыкъда инсан жүрекини жашырынлыгын юсюнден назмула такъгъанын.

*Чагъыр уртлам, ётмек бурху
Къолуна тыосе, талгъан
Адам, жарып, къара ырхы
Талагъан къыйын жолгъа,*

*Артыкъ чууакъ кёрюнюр кёк,
Таула – бютюн агъыракъ,
Жашилик – хар бир терек,
Хар адам – огъурлуракъ.*

Аны терен акъыллы поэтика тизгинлерине эс бурганлай тургъанма. Орус тилге кёчюрюлгенлерине. Биз аны бла бир тюрк тилде жазгъанбыз, жүрегимиз ырахатлы тюрк дунияда жашагъанды, ол тик къаяла арасында, мен а кенг тюзледе. Ол Элбрусну уланы, мен а Дешт-и-Кипчакны жашы. Аны назмуларын тауча окъумагъаныма жарсыйма. Бусагъатда окъуна уялама. Тюркюле тюрк дунияны кен-

РОЛЛАН СЕЙСЕНБАЕВ профессор, Культураны бла искусствону битеудуня академиясыны академиги 1946 жылда Семипалатинскде туугъанды. 1969 жылда Технологический институтну таусханындан сора областда чыкъган газетни корреспонденти болгъанды. Ызы бла телевиденяда, Комсомолну област комитетинде, горисполкомну председателини орунбасарыны къуллугунда ишлегенди.

Аны биринчи китабы («Суусалпыкъ») 1975 жылда дуня жарыгын кёргенди. Ол жылда Сейсенбаев М. Горький атлы Адабият институтда Бийик литература курслада билимин ёсдюргенди. 90-чы жылдан башлап чыгармачылык иш бла тири кюрешип башлагъанды. Бир неча жылны ичинде Къазахстан Республиканы Президентини кенешчиси болгъанды. 2012 жылдан бери Аль-Фараби атлы миллет къазах университетде Дунияны халкъларына адабиятларыны институтуну директоруду.

Роллан Сейсенбаевни терен магъаналы хапарларында къазахлыланы бир неча тёлосу ёсгенди. Жазуучуну Москвада жашаган кезиюу чыгарма-

чылык жаны бла бек бай болганды. Аны биринчи китабы «Молодая гвардия» издательствода Даниил Гранинин ал сёзю бла чыкъганды. «Трон сатаны» романы тутмакълада кыйын жашауну юсюнден халпарлайды. Аны тиражы эки миллион чаклы бир болганы уа чыгармагъа сурамны уллулугун кёргозеди.

«Мёртвые бродят в песках» романы юсюнден а бююнлюкю бек белгиле философлары бла литераторлары кеслерини кесамат сёзлерин айтхандыла, оюмлары билдиргендиле, жазгъандыла. «...Сёзю устасы Роллан Сейсенбаевни чыгармачылык шендюю заманда барыбызны да жүрегимиз кюсеген кеси кесинги ич болууну аныларгъа болушхан сезиминги уятады», - дегенди аты айтылган культуролог Георгий Гачев.

Совет Союз чачылгандан сора жазуучу туугъан жерине, Къазахстанга, кайтханды. Ёз журтунда да Роллан Шакаримни кёп ахшы иш этерге жетишкенди. Алдан бири биз огары да саянгынган китапны басмалау болганды.

Театр

Жангы кезиуюн жарыкь оюн эмда аслам кьараучу бла башлагьанды

Бу кюнледе Къулийланы Къайсын атлы малкьар къырал драма театр кесини кезиуюн сезонун кьараучула бек жаратхан «Киеулюк» эмда «Африканец» деген кюлкюлю оюнга бла башлагьанды.

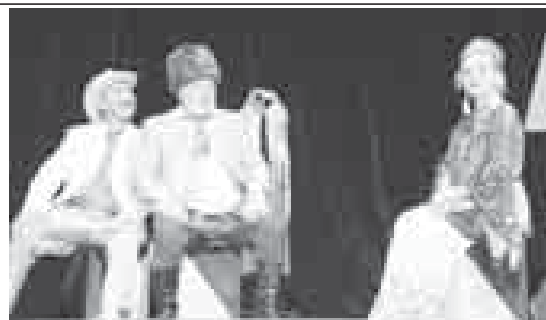
Эки кюнде да спектакльде кьараучулары саны иги кесек эди. Ол шарт кьуандырады. Нек дегенде КъМР-ни искусстволарыны сыйлы кьулукучу су Атырзаланы Магомет салган бу сахна оюнга биринчи кере кьоргюзтолмейдиле. Эки

ингирде да республикада атлары кенг белгили артистлерибиз Бапыналаны Зариф, Шауаланы Орусбий, Мамайлары Фатимат, Мирзоланы Солтан, Созайланы Мариям, Бичиланы Хажидаут, Геляхланы Мурат кьараучулары келлерин алгьандыла.

Кезиуюл театр сезонуну жангы спектакль бла ачаргьа да кьолубуздан келлик эди, дейди театрын директору, КъМР-ни эмда КъЧР-ни сыйлы артисти, Ингушетия Республиканы

халкь артисти Жангоразланы Мажит. -Алай аны ючюн кесибизни мекаямыбызда болугьа керек эдик. Къырал концерт зал сахна оюннга деп жарашдырылмагьанды. Спектакльде сахна андан уллу болугьа керекди. Андан сора да, жангы оюнну сала тургьаныбызлай, жаннетли болсунла, Мамучулары Кямал бла Бачиланы Александр да аушдула.

Бизни «Учхан жулдузну», «Ревизорну», «Тартюфну» да салыр планыбыз бар эди. Алай

сахна онг бермегенди. Кесибизни театрыбызда кьурулуш ишле теркирек бошалып, ары кьайтыргьа бек ашыгьабыз.

Чырмаулагьа да кьарамай, биз Маммеланы Ибрагимни «Шамай кьаласын» жангыдан салганбыз. Аны Хасанияда,

Шауаланы Орусбий, Бапыналаны Зариф, Мамайлары Фатима.

мында театрда да кьоргюзтенбиз. Бусагьатда Гарсия Лорканы чыгьармасына кере «Дом Бернарды Альбы» спектакльни салып башлагьанбыз. Анда театрда ишлеген битеу тиширыула ойнарыкьдыла.

Жангоразланы Мажит театрын мекаямы хайырланыргьа келе тургьан 2018 жылны ал айларында бериллигин да билдиргенди.

Театр сезон быйыл жарыкь оюнлары, кеп кьараучулары бла башлагьанды да, мындан ары да иши ма алай кьуралып барсын! Жангы спектакльлери, актёрларыны фахмулу оюнлары бла республикадан тышында да айтылсын!

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгьанды.

Мызыланы Аубекир бла Мирзоланы Солтан.

Мызыланы Аубекир бла Созайланы Мариям.

15 ОКТАБРЬ – ЖОЛ МЮЛКДЕ УРУННГАНЛАНЫ КЮНЮ

Бай сынаулары, иш келлюлюккери, жууаплылыклары кьыйын борчларын толтурургьа болушадыла

Элбрус районну жол управлениясы муниципалитетни иелигинде болгьан жолланы барына да кьарайды. Ала Бахсан ауузуну битеу тарларына, туристле солугьан жерлеге, тау жайлыкьлагьа бла чаллыкьлагьа эмда башха объектлеге дери созулгьандыла, узунлуклары 240 километрге жетгендиле. Алай ала аны жаурадан алтыдан биринде барды асфалт, кьалгьанлары зыгьыр кьуюлуп бла чекленипдиле. Бир-бирлеринде уа ол да жокьду. Ала бла бирге организация дагьыда кьыркьыга жууук кепюрге, жюз бла жыйырма быргьы ызлагьа да кьарайды.

Анда уруннганланы ишлери жылны не кезиуюнде да азаймайды. Кьышда, жаз башыны ал кезиуюнде таулада кьар юзюлюп тошер деген кьоркьуу кетмейди. Ол тар ауузлада жолгьа тошсе, анда транспортну, бир-бирде уа адамланы жюрогенлери тохтап кьалыучуду. Ма аллай кезиуледе жолчулары ишлери бютюн кьазаутды. Жолну терк тазалар ючюн специалистле, кюч-кьарыуларын аямай, кече-кюн да ишлейдиле. Бирле кьарны ауур техника бла кетередила, бирсиле уа кьаяладан оюлуп келген ташла аны ариулап кюрешгенлени басмазча мадар этедила.

Жай кезиуде да иш азаймайды. Сахь жауунланы хатасындан тешледен ырхы келип, жолланы жабыучуду. Ол себепден дайым сахь болуп турургьа тошеди.

Управленияны башчысы Ахматланы Мурадин озгьан кьыш иги да суукь болгьаны ючюн, жоллагьа терк-терк юзmez себиб турургьа тошгенин, кьар кеп жаууп тургьаны себепли аны

тазалаучула да ишсиз олтурмагьанла айырып айтханды. Адыл-Суу эмда Адыр-Суу тарлада, «Уллу-Тау» бла «Жантуугьан» альплагерьлени кьатларында кьар бир ненча кере юзюлюп тошгенди, дегенди.

Организацияны адамлары жаз башында да иги кьармашхандыла. Жайлыкьлагьа, чаллыкьлагьаэмда солуу объектлеге элтген жолланы тап халгьа келтириуу бла, Жылы-Суугьа, «Уллу-тау» альплагерьге баргьан, Былымны бла Актопуракьныарасында, сора дагьыда Кенделенни кьатында жоллагьа ремонт этиубла да кюрешгендиле. Аны бла бирге Элбрус элде эмда Терс-Кьолну тийресеинде объектлеге да тийишлисича кьарап тургьандыла.

Тырыауузда ырхы келтирген таш-

топуракьны тазалаугьа да организацияны ишчилери бек тири кьатышхандыла. Шендю уа Адыл-Сууда жолгьа ремонт этиле турады. Алайда юч участка тап халгьа келтирилгенди, энтта да экисинде мадар этерге кьалгьанды.

Техника жаны бла да хал аман туююлду. Арт юч жылны ичинде автопаркны экиден бири толусунлай жангыртылгьанды. Бюгюнлюкде юч бульдозер, аллай бир жюклеучу эмда энчи техника, эки автогрейдер эмдаэки уа «КамАЗ» автомашина бардыла. Ишчилени объектлеге «ГАЗель» микроавтобус бла элтедиле.

Саулай алып айтханда, техниканы бары да келир кьыш кезиуде ишлерге хазырды. Аны бла бирге жоллагьа себерча юзmezден бла кюшлю туздан

беш жюз тонна сатып алыннганды, сора отлукьдан да кьыстырыкь этилгенди.

Управлениада уруннганланы саны отуз чакьлы болады. Ала бары да бирча иш келлю, кьолдан уста адамла болгьанларын белгилерчады. Грейдерни водители Жантууланы Герман, баям, организация кьураалгьанлы бери ишлей болур мында. Жоллада не кьыйын участка да болсун, башхасы жокьду, анда кьармашхаланы санында анга да тюберсе. Коллегалары аны юсюнден ары-тала билмеген, бир тилекге да угьай демеген, аллай иш келлю адамды дейдиле.

Автокранда эмда жол машинада ишлеген Геккиланы Шамиль да борчларына жууаплы кезден кьарагьан специалистди, не уллу махтаугьа да тийишлиди. Жол машинаны водители Холамаханланы Рамазан жюклеучу техникада да ишлей биледи, «ГАЗельни» жюртуючюсю Эндрейланы Арсен а дагьыда бек уста сварщикге саналады. Водительле Сабанчылары Юсюп бла Кьочхарланы Залкууф,экскаваторну машинисти Геннадий Чиликин, бульдозерчи БогатырёвАхмат, электросварщик Сабанчылары Барасбизм башхаланы да белгилерчады. Тамата инженер Ислам Жильев,техника-производство бёлюмню башчысы БжхитловЧамал эмда бухгалтер Мирзоева ЕленаУправление кьураалгьанлы бери ишлейдиле анда. Быллай адамла бла, Ахматланы Мурадин айтханга кере, не кьыйын борчну да женгил тамаларгьа кьолдан келеди.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

СУРАТ БАСМАЛАННГАНДАН СОРА

Дунияларын алышханлагга - жаннет, сау тургъанлагга саулукуь эмда монглукуь

Бу сиз кѳрген суратны озгъаныйыкъда Устазны кюнѳне жоралап («Заман» №187) басмалагъан эдик. Ол жетмишинчи жыллада алыннганды, аны себепли андагъылары барысын да билалмагъанбыз.

Газет окъуучуларыбыз бизге эсгертгендиле, суратдагъыладан ючеулендиле бюгюнлюкде

тюшондюргенди. Суратдагъыладан шѳндю сау тургъанладан ючюнчюсю уа Каркаланы Локъманды. Ол сагъынылгъан тизгинни сол жанындан биринчиди. Кѳп жылланы труддан окъутханды. Бюгюнлюкде барысы да солудаддыла.

Окъуучуларыбыз экинчи тизгинде сол жанында биринчи

Кертиди, муну аллында биз суратдагъылары барысыны да атларын санамагъанбыз. Таныгъанла биледиле аланы жаш тѳлюню окъутургъа, юретиуге да салгъан къыйынларын. Бирсилени юслеринден айтсак, олтуруп тургъанланы онг жанындан биринчи Османланы Георгийди. Тарыхдан дерсле

тишируу Ксаналаны Раяды. Ол олтургъанланы орталарындагъы эр киши Ксаналаны Ибрагимни (урушну ветераны эди, директор болуп да тургъанды) юйдегиси эди, почтада ишлегенди.

Огъарыда сюелгенлени онг жанындагъы физиканы кѳплеге сюйдюрген Каркаланы Татаркъанды. Талай заманны мектепге башчылык да этгенди. Къатындагъы уа Аттоланы Якубду, КъМР-ни сыйлы устазы. Ол физкультурагъа, сурат ишлерге юретенди. Экинчи тизгинни ортасында сюелген Бѳзюланы Магомет военрук эди. Школну директору да болгъанды, урушка къатышхан ветеранларыбыздан эди.

Мектепге бирсиле таматалыкъ этген заманны биз кѳрмегенбиз. Алай аны башчысы РФ-ни халкъгъа билим беруюню отличниги Нальдюз Алихажиевна болгъан кезиуде окъугъанбыз. Анга Елизавета Камоевна да билеклик эте, экиси да школубуз ал сатырда барырына къайгыргъанларыны шагъатларыбыз.

Заманы саркъыуу, табийгъатны жоругъу алайды. Асламысы дунияларын алышхан эселе да, аланы къолларында окъугъанла бу устазланы, бирсилерибизни да унутмайбыз. Ала элибизде хурметлери жюрюген, районда, республикада да таныулу адамдадыла. Биз, барысына да ыразылыкъыбызны билдире, сау тургъанлагга - ѳмюр, монглукуь, саулукуь, кетгенлеге уа жаннет тилейбиз.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

Фестиваль

Симфония музъиканы байрамына чакъырабыз

Россей Федерацияны бла Къабарты-Малкъарны культура министрстволары Юрий Темирканов атлы VI Халкъла аралы симфония музъиканы фестивалина чакъырадыла.

Ол 23 октябрьде 18:30 сагъатда Къырал музъика театрдда къууанч халда ачылыккъды. Келгенлени «Национальное достояние России» сауганы лауреаты, Россейни сыйлы артисти Михаил Гужов къууандырлыккъды.

«Бас на бис» деген программада уа Фѳдор Иванович Шалапинни жырлагъаны, Вердини, Даргомыжскийни, Чайковскийни операларындан арияла, Глинканы, Танеевни, Рахманиновну, Свиридовну романслары эшитилдикдиле.

Соруулары болгъанла бу телефон номерлеге сѳлешигиз: 77-42-08, 42-43-13.

ТЕМУКУЛАНЫ Аминат.

Ангыпатыу

Хайырланыучулагга коммунал жумушланы юсюнден

Къабарты-Малкъарны Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагга надзор этуу жаны бла къырал комитетине граждандла бир ненча кере сѳлешип тургъанлары себепли андан билдиредиле: быйыл биринчи январьдан башлап, коммунал жумушланы беруу жорукълагга тюрлеуле синдирилгендиле. РФ-ни Правительствосуну аны бла байламлы 354 номерли бегими 2011 жылда 6 майда къабыл этилген эди.

Алай бла, анда айтылгъанна кѳре, фатарда эсеплеучю (энчи) прибор орнатылмагъан эсе, анда адам жашамагъан кезиу ючюн сагъынылгъан жумушланы багъасы азайтылынырыкъ тюююлдю. Прибор бар эсе уа, тѳлеуню ѳлчечи ол кѳргюзтгеннге кѳре тергелликди. Алай ол да болмай, юйде адам жашамагъанына (неда анда турургъа арталында онгу болмагъанына) шагъатлыкъ документ болса да, иш алай боллуккъду.

Энтта да бир энчилик: фатарда адам жашаймыды огъесе угъаймы - башхасы жокъду, кѳп фатарлы юню жумушларына жыйылгъан тѳлеуледен аны иеси эркин этилмейди. Бу билдириуу бла байламлы информацияны комитетни сайтларында табаргга боллуккъду: www.gketkbr.ru, <https://www.instagram.com/gketkbr/> эмда <https://www.facebook.com/pg/gketkbr/posts/>

Бизни корр.

сау-эсен деп. Орта тизгинде сюелгенледен сол жанындан экинчи Шабатукъланы Нальдюз болгъанын, ол аслам жылны ичинде Бабугентни мектебине директорлукъ этгенин айтхан эдик. Биринчи тизгинде олтургъанладан онг жанындан экинчи Башийланы Аминат сабийлени немистлини жашырынлыкъларына

сюелген тиширууну юсюнден да жазарыбызны тилегендиле. Ол Асанланы (Батчаланы къызлары) Елизаветадды. Талай заманны школну завучу болуп тургъанды. Орус тилден бла адабиятдан дерсле бергенди. Алада олтургъанланы эслериндеди педагогуну профессионал хазырлыкъы, аны чанка къылыкълылыкъларына да.

бергенди, белгили Темирбашны уланыды. Бу тизгинни сол жанындан экинчи Къазийланы Мариямды. Орус тилден эм кючлю педагогладан бирине саналгъанды.

Экинчи тизгинде онг жанындан биринчи Нѳгерланы Сафарды. Автоделодан окъутханды, школну завхозу да болгъанды. Аны къатындагъы

Сейирлик адамла бла тобешипле

«Таула эмда таулула мени тамашагга къалдыргъандыла»

Бу конледе республикагъа Словениядан келген къонакъ бла танышханма. Ол жолоучу, жазыучу, басмачы Франтишек Храбалды. Кеси чехлиди, алай орус тилде иги сѳлешеди. Къабарты-Малкъаргъа аны «Къайсыннга жюз атам» фондну таматасы Тетууланы Хадис чакъыргъанды.

-Биз Хадис бла Къарачай-Черкес Республикада «Бал чучурла» турист комплексде жыл сайын да бардырылуучу Айранны байрамында танышхан эдик, деп хапарлайды Франтишек. - Ол заманда мени Малкъаргъа къонакъгъа чакъыргъан эди. Къонакъбайлыкъларына да манга ол этгенди.

Бери келиуочю дагъыда бир магъанасы барды. Дунияны башында аягъым басмагъан хазна къырал къалмагъанды. Россейни да кѳп жерлеринде болгъанма. Кавказны кѳрюрге, аны халкъларыны да культураларыны, адет-тѳрелерини, ниет хазналарыны юслеринден билрге да эрттеден сюе эдим. Келгениме да сокуурамайма. Бек алгъа Огъары Малкъаргъа баргъанма. Анда урушда ѳлген эллилени эсгертмелерине элтген эдиле нѳгерлерим. Ол бек сыйлы эмда магъаналы жерди деп, алай санайма. Андан сора да, тойлада, къурманлыкъларда адамларыгъыз бла сѳлеширге,

адет-тѳрелеригиз бла шагъырейленирге онг тапханма. Миллет ашарыкъланы татханма.

Бир кюн а аламант кѳрмючге да тюшгенме. Сизни белгили художнигигиз Бакукуланы Владимир ишлеген суратланы кѳргенме. Анда бир къауум поэтеригиз, художниклеригиз бла да танышханма, ушакъ этгенме. Ол да манга керекди. Белгили поэтигиз Мечиланы Кязимни туугъан кюнѳн белгилерге Шыкъыгъа да чакъыргъандыла. Ары да уллу ыразылыкъ бла баргъанма. Анда табийгъатны ариулугъуна къарап, тамашагга къалгъанма.

Манга Хадис былай айтханды: «Бусагъатда къайсы абадан таулудан сорсанг да, Кязимни назмуларындан бир-эки тизгинни айтмазлыкъ жокъду». Анга шагъат болдум. Ол керти да халкъ поэтиди.

Тыш къыраллы къонакъ, кесини юсюнден айтханда, бусагъатда «Дунияны халкъларыны ниет хазналары» деген проектни къолгъа алгъанын, китабына материалла жыйышдыра тургъанын билдиргенди. Аны китап басмасы Европада бек эрттегиледен бири болгъанын да ѳхтемленип айтханды. Орус тили уа къалай бла билгенсе, деген сорууума жууаплай, Россейде кѳп кере болуп,

анда тургъан заманымы бирге жыйышдырсам, толу юч жыл болады, дегенди. Бизни республиканы, аны адамларын да бек жаратханын айтып тауусалмай эди. «Чирик кѳл, Чегем чучурла, Бызынгы, Шыкъы... Аллай таула, къудурет алай кѳп жерде жокъду. Таулула бла алай жууукъ танышханым ючюн кесими насыллыгъа санадым», дегенди Словениядан келген жолоучу.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алгъанды.

Ачылыгы

Университетге - гитче футбол майдан

Х. М. Бербеков атлы Къабарты-Малкъар къырал университетте гитче футбол майданы ачандыла. Къууанчы ишге республиканы Правительствосуну Председателини орунбасары Мурат Карданов, университетни ректору Юрий Альтудов, КъМР-ни спорт министри Асланбек Хуштов, вузну проректорлары Аюес Кумыков бла Хусейн Кушхов, преподавательле, 34-чю студент спартакиадада эришгенле къатышхандыла, деп билдиргендиле КъМКЪУ-ну пресс-службасындан.

Жыйылганланы алгыш-

иги болуurlарына ышаннганын айтханды.

Ызы бла спартакиадада хорлаганла белгиленгендиле. Студентлеге, кубокладан тышында, башха сауғала да берилгендиле: биринчи жерни алганла боулинг-клубада заманларын заууклу ётдюрчю сертификатла къолу болгандыла, экинчи эм ючюнчю жерлеге чыкъганла уа кинотеатрга хахъсыз баралыкъдыла.

Ол күн окууна жангы майданда матч бардырылганды – университетни командасы тыш къыраллы студентлени жыйымдык командасы бла ойнаганды. Топну биринчи ректор Юрий Альтудов урганды, вузну командасыны тренери Асланбек Ханцев бла гитче футболдан тренер Дмитрий Тимофеев а судьялык этгендиле. Матчу 5:4 эсеп бла КъМКЪУ-ну командасы хорлаганды.

лай, Юрий Альтудов спорт бла кюреширге суйген студентле кёп болганларына, вузну футболдан жыйымдык командасы жетишмиле болдурганын белгилегенди. Мурат Карданов окуу юнню

башчыларына футболчулагъа быллай ахшы сауғала этгенле ючюн ыразылыгын билдиргенди. Асланбек Хуштов а жангы футбол майдан ачылганы бла студентлени спортда кёрюмдюрери бютю

САМБО

Алчы жерде биягъы собрчула

Нальчикде «Динамо» физкультура-спорт обществону башламчылыгы бла аскер самбодан ачык чемпионат бардырылганды. Ол МВД-ны энчи бёлюмленини бла Миллет гвардияны къуллукъларын толтура турганлай ажымлы ёлген келечилерини хурметлерине къуралганды, деп билдиргендиле «Динамо» обществону регионда бёлюмюню пресс-службасындан.

Спортчуланы МВД-ны Нальчикде управлениясыны башчысы, полицияны полковниги Георгаланы Марат, Миллет гвардияны республикада управлениясыны «Элбрус» СОБР-уно командири, полицияны полковниги Кадира Шогенов алгышлагандыла.

КъМР-ни спорт министрени орунбасары Аналаны Аслан турнирни къурагъанлагъа ишлерин толтура ажымлы ёлгенлени быллай эсгергенлей турганлары ючюн ыразылыгын билдиргенди. «Быллай ишле арагъызда шухлукъну кючленгерине, низамлыкны игилендиргенлерине ишеклим жокъду. Аскер самбо бла кюрешу а салынган борчланы бютюн иги тамамларгъа себеплик этерикди», - дегенди ол.

Алай бла чемпионатха жюзге жууукъ адам къатышханды.

Аланы араларында право ниламны сакълаучу органланы келечилеринден сора да, единокорстволаны башха тюрлюери бла кюрешген спортчула да болгандыла. Республиканы самбодан бла къол тнойошден федерацияларыны, «Единство», «Аллигатор», «Гладиатор» клубланы келечилери битеу ауурлукъ къауумлада сермешгендиле. Биринчи жерлеге Замудин Урусов (52кг.), Эдгар Охтов (62кг.), Алим Кануков (68кг.), Мурат Хасанов (74кг.), Рустам Мешев (82кг.), Рустам Кушхов (90кг.), Астемир Люев, Буба Аргашоков (100кг.), Фрийланы Алихан (100+кг.) чыкъгандыла. Битеукоманда зачётда, былтырча, быйыл да Миллет гвардияны республикада управлениясыны «Элбрус»

СОБР-уно командасы хорлаганды. МВД-ны Нальчикде управлениясыны келечилери – экинчиле, Миллет гвардияны республикада управлениясыны ОМОН-уно командасы уа ючюнчю болгандыла.

Турнирни эсеплерине кёре РФ-ни МВД-сыны чемпионатына къатышырыкъ команда къураллыкды. «Динамо» регионда бёлюмюню башчылары орунбасары Залим Гадамов, турнирни юсюнден юмун билдире, право ниламны сакълаучула, спортчула да эришюне тынгылы хазырланганларын, къызгъу сермешледе бийик усталыкларын ачыкълаганларын белгилегенди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Битеуроссей диктант

Географиядан билимигизни сынар онг чыкъганды

26 ноябрьде 12:00 сагъатда Орус география обществону башламчылыгы бла къыралны битеу регионларында ючюнчю Битеуроссей география диктант жазыллыкды. Бизни республикада ол иш Къабарты-Малкъар къырал университетте боллукъду. Аны мураты адамланы географиядан билимлерин ачыкълауду эм туугъан жерлерин игирек билирге кёллендириуду, жамауатны эсин бу проблемагъа бурууду, бу предметден окутууну игилендириуну амалларын хазырлауду.

Диктантны жазууга усталыгына, жыл санына къарамай, хар суйген да къатышаллыкды. Аны ючюн КъМКЪУ-ну (Нальчик шахар, Чернышевский атлы орам, 173-чю мекем) тарыхдан, филологиядан бла СММИ-ден корпусуна 501-чи аудитория-

сына келирге керекди. Алай алгъа регистрацианы ётерге тийишлиди. Аны юсюнден толу информацияны Орус география обществону сайтында <http://dictant.rgo.ru> сойлака бла кирип табарыкъсыз. Соруула бла университетге 8 (8662) 40-48-06, 8 (964) 033-58-25 номерле бла сёлеширге неда incb_1@mail.ru электрон почта адресге жазаргъа онг барды.

Заявканы болжалгъа салмай incb_1@mail.ru электрон почтагъа иерге керекди. Анда тукъумугъазу, атыгъызыны, атагъызыны атын, не бла кюрешенигизни, къайда ишлегенини неда окугъаныгъызыны, телефонугъазу, электрон почта адресигизни жазарыгъыгъыз изленирикди.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Акция

Жаш экологла жууаплылыкны юлгюсюн кёрюзтедиле

«РусГидро» компанияны Къабарты-Малкъарда бёлюмю Урван районда «ОБЕРЕГАЙ» деген кезиунда жандауурлукъ экология акцияны Герменчикде бардырганды. Анга элни школуну окуучулары да къатышхандыла. Бу ишни кезиунде ала энергетикле бла бирге шауданланы тегереклерин киркипчикден тазалагандыла.

Акцианы аллында элни администрациясыны башчысы Александр Молов, гидроэнергетиклеге тюбеп, алагъа быллай ахшы башламчылыклары ючюн ыразылыгын билдиргенди. Компанияны келечилери тазалау ишлеге къатышханланы барында да энчи белгилери бла юс кийимле юлешгендиле эмда къолкъапла бла машокла да бергендиле.

Эки сагъатдан артыкъ заманны ичинде сабийле, таматала да ол тийреледе кир-кип-кипчикден жюзден артыкъ машок жыйып,

алайланы толусунлай тазалагандыла. Школчула уа иш къалай барганын, тапхан сейирлик затларын да суратха алгандыла эмда аланы интернетге салган эдиле. Анда уа «Айырмалы команда», «Табийгъатны эмару жери» эмда «Табийгъан сейирлик затла» деген номинациялада сайлау бардырылады. Конкурсну эсеплери быйылны ахырында чыгъарыллыкдыла, хорлаганлагъа уа сыйлы сауғала берилликдиле.

Бу акцианы компания саулай къыралда хар жыл сайын бардырады. Ол кесиде жаш тёлюню тегерекдеги къудуретге сакъ болургъа, экологиягъа да аяулу кёзден къараргъа юйретир умут бла къуралганды. Анга 2005 жылдан бери 36 минг сабий къатышханды, жыйылган кир-кипчикни ауурлугу уа кёп къалмай эки минг тоннагъа жетгенди.

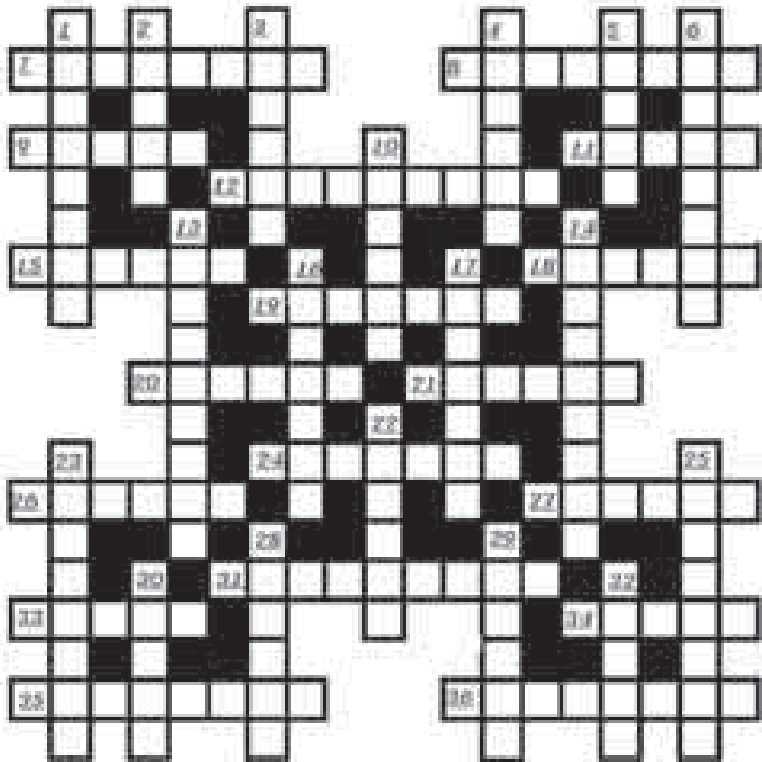
Бизни корр.

СӨЗБЕР

ЭНИНЕ: 7. Къанатлы. 8. Тишируу баш кийим. 9. Къош. 11. Сау бола турган жараны юсю. 12. Къатылык, жазыксына билмеулук. 15. Бек иги. 18. Таралган жонню кесеги. 19. Бир кѣп жайылган милетни адамы. 20. Тишируу ат. 21. Харекет, ырыскы. 24. Бир затны заманында этмегенинге жарсыу. 26. Малны игиси. 27. Кырдык къайнаганда мал котолген жер. 31. Адеплик, намыс. 33. Хантусну тюрлюсю. 34.

Этден этилген аш. 35. Оразыкны тюбю. 36. Иги сѣзге тийишли болуу.

ЁРСИНЕ: 1. Эрттегили сюдоле. 2. Сютден этилген зат. 3. Ат хайуаннын аллайы игиди. 4. Къачда урлукъ себилген бахча. 5. Атырыучу сауут. 6. Ижевск шахарда жашаган адам. 10. Аны ючюн кѣлле къазауат этеделе. 13. Сатыу-альу этючюле. 14. Кеннге кетген. 16. Темир тыйген жер. 17. Терилиу. 22. Сакъларга берилген зат. 23. Ат-эшек керек. 25. Андан-мындан алынып, бирге жыйылган затла. 28. Юй башы. 29. Адам ыразы болмаганын билдирген сѣз. 30. Бир-бирде. 32. Тѣзом.

ГАЗЕТНИ 189-чү НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СӨЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 1. Къапчагъай. 6. Къаймакъ. 7. Илипин. 9. Лаудан. 11. Къабан. 12. Диван. 13. Акъсылдым. 20. Ылытхын. 21. Чокъуракъ. 22. Окъугъан. 23. Алауган. 24. Чанкала. 26. Сакълатыу. 30. Юзmez. 31. Чарыкъ. 32. Огъуратыу. 33. Аtima. 34. Ахшам.

Ёрсине: 2. Адамлыкъ. 3. Алгъыннгы. 4. Шайтан. 5. Шинтик. 8. Балдражюз. 10. Даурбасчы. 14. Сакълыкъ. 15. Деканат. 16. Сынау. 17. Чыран. 18. Толан. 19. Акъмакъ. 25. Желбаш. 27. Аргъамакъ. 28. Ылыскын. 29. Къадама.

Билдирю

Республикада жашагъанла эм къонакъла!

Нальчикде 2017 жылны 21 октябринден башлап 24 октябрге дери «FEST-хиты» деген халкъла аралы кинону ыйыгы къураллыкды. Аны байрам залда ачылыуу 21 октябрде Къырал концерт залда («Форум» кинотеатр, Шогенцуков атлы орам, 28) 18:30 сагъатда боллукъду.

Фестивальны чегинде Къытайда, Индияда, Германияда, Латвияда, Кипрде, Россейде кино индустрида ишлегенле эм фильмлени

режиссёрлары бла тюбешиуле къураллыкдыла.

Къараучуланы кинопоказлага чакъырабыз. Программа, кинофильмнени расписаниясы КъМР-ни Культура министрствосуну официал сайтында mkkbr.ru эмда республиканы басма органларында белгилениркиди. Соруулары болганла бу телефон номерлеге сѣлешинле: 44-22-10, 42-43-13.

Ыйыкъгъа гороскоп

28 августдан 3 сентябрге дери

КЪОЧХАР. Бу кюнде саулугъугъа къайгырырга керексиз. Алай арыганыгъа эс бурмай турсагъыз, аны эсеплери иги болмазла. Ишигизде уа алгын хайырлануучу амалларыгъызны жангыдан сынагъыз, салуу алыгъыз.

ТАНА. Бу кезиуде кѣп хычуун жумушлагъа шагъат боллукъсуз. Жангы танышларыгъыз да сизни жюрегигизни къуандырылкъдыла. Алай хар зат да сыйдам болуп бармаз. Суйген адамыгъызга сакъ болугъуз, аны кѣлюн жарытыгъыз.

ЭГИЗЛЕ. Бу кюнде юйюрюгюз бла байламлы жарсыула бираз тынчыкъ бермей турадыла. Алай бара барган заманда хар зат тап жанына бурулукъду. Сизден а жаланда тѣзом изленеди бусъатда.

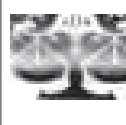
АЙЫРЫЧАБАКЪ. Кѣп адамла бла ушакълашырга, тобеширге тюшеркиди. Бирде уа талай ишни бир жолга тамамларга да керек боллукъду. Жангы информация хар жанындан келгенлей турлукъду. Жюрегигизни къыйнаган болумлага артыкъ эс бурмазга юрешигиз.

АСЛАН. Ахча бла байламлы жарсыула акъылыгъызны бийлегенлей турадыла. Аны ючюн керексиз къоранча этмегенлей, аны аяулу жюрютюрге юрешигиз. Жангы танышларыгъыз боллукъдула. Аланы хар бирине ийнанып бармагъыз.

КЪЫЗ. Бу ыйыкъда кѣп жангы онгла ачылыкъдыла. Тириликте ахшы эсеплеге келтирилкиди. Жангы проектлеригизни ашашуда бардырырга ахшы кезиуде. Сабийлеригизни жарсыуларын да тындырырга юрешигиз.

БАЗМАН. Ич сезимигизге тынгылагъыз. Жангы умутларыгъыз бар эсе, аланы кишиге билдирмезге юрешигиз. Мудакхлыкъ бийлеген конлеригизде юйден чыкмагъыз, юйюрюгюзде тынчыкъ табарга итинигиз.

АКЪЫРАП. Бу ыйыкъда тенгеригиз бла байламлыкъла сыналкъдыла. Чыкъган болумлага кѣре керти шубѣхугъуз ким болганын ангыларкъсыз. Ёнкюге ахча бермегиз, ырыскыгъызны акъылыгъыз бла жоюгуз.

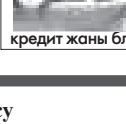
МАРАУЧУ. Ыйыкны ичинде ишигизге уллу эс бурганлай турлукъсуз. Бу кюнде жашауугъзда не затны торлендирге суйгенигизни ангыларга юрешигиз. Эттен умутларыгъыздан таймаганлай, алга барыгъыз.

ТЕКЕМЮЙЮЗ. Кеси кесигизни билимизни ёдюрюр ючюн тюрлю-тюрлю китапланы хайырланарыкъсыз, жангы курслага да барырга угъай дерик тойюлосуз. Жыл санлары жетгенле саулыкларына сакъ болсунла, жолга чыкъсала уа - артыкъда.

СУУКЪУЙ. Бусъатда бираз къыйныракъ кюндеиле сизге. Юйюрюгюзде да тынчыкъ табалмайсыз. Чыкъган жарсыула да жюрегигизни бек къыйнадыла. Жууукъ заманда хар зат орунуна келкиди, мудакханмай, кеси кесигизни къолда тутугъуз.

ЧАБАКЪЛА. Тегерегизде адамла бла байламлыкларыгъызны юсюнден сагышланарыкъсыз. Ишеклик туудурган болумлада, иги сагыш этип, эсеплени алай чыгарыгъыз. Ыйыкны ахырында кредит жаны бла вопросларыгъызны тамамларга юрешигиз.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоосу

Баш редактору орунбасары
ТЕКУЛАНЫ Х.М.

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

АТТАЛАНЫ Жамал
(баш редактор),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МОКЪАЛАНЫ Зукура (бѣломно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (бѣломно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа "КъМР-Медиа" ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикте кѣре 19.00 сагъатда къол салында. 20.00 сагъатда къол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН
ЧЫГАРГЪАНЛА:

Муусуланы Сакинат - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары; Зезаланы Лида - (1, 2, 3, 6-чы бетле,
Муусуланы Сакинат - (4, 5, 7, 8-чы бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 1300
Багъасы 10 сомду

РЕДАКЦИЈНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспект, 5

электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru